34.6 Η Πελοπόννησος (20/05/2021)

Θέση και όρια

Πού βρίσκεται ;

Το γεωγραφικό διαμέρισμα της Πελοποννήσου βρίσκεται στη νότια Ελλάδα.

Ποια είναι τα όρια της Πελοποννήσου ;

Βόρεια : Βρέχεται από τη θάλασσα του Κορινθιακού και του Πατραϊκού κόλπου.

Ανατολικά : Βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Νότια : Βρέχεται από το Αιγαίο Πέλαγος.

Δυτικά : Βρέχεται από το Ιόνιο Πέλαγος.

Κατακόρυφος Διαμελισμός

Μέχρι την κατασκευή της διώρυγας της Κορίνθου, η Πελοπόννησος ήταν η μεγαλύτερη χερσόνησος της Ελλάδας. Με το άνοιγμα της διώρυγας μετατράπηκε σε νησί.

Το έδαφος της Πελοποννήσου είναι ορεινό, κυρίως στα βόρεια, στα κεντρικά και στο κεντρικό νότιο τμήμα της με οροσειρές, που κάποιοι τις θεωρούν συνέχεια της Πίνδου, και πολλά οροπέδια.

Στα παράλια υπάρχουν αρκετές πεδιάδες.

Όρη - Οροσειρές

Τα ψηλότερα όρη της Πελοποννήσου είναι : Στα βόρεια, κοντά στην Πάτρα υψώνονται το **Παναχαϊκό** (1.926 μ.) και ο **Ερύμανθος** (2.224 μ.). Στα ανατολικά βρίσκονται τα **Αροάνια** ή Χελμός (2.341 μ.), η **Κυλλήνη** ή Ζήρια (2.376 μ.). Στο κέντρο περίπου της Πελοποννήσου βρίσκεται το **Μαίναλο** (1.981 μ.). Νοτιότερα (στη χερσόνησο της Λακωνίας) βρίσκεται ο **Πάρνωνας** (1.936 μ.) ενώ στο μεσαίο

πόδι της Πελοποννήσου υψώνεται η μεγαλύτερη οροσειρά της, ο **Ταΰγετος** (2.407 μ.).

Πεδιάδες

Οι σπουδαιότερες πεδιάδες της Πελοποννήσου είναι : **η πεδιάδα της Ηλείας** στα δυτικά, στα νοτιοδυτικά **η Μεσσηνιακή πεδιάδα** και **η Αργολική πεδιάδα** στα ανατολικά.

Στο εσωτερικό της Πελοποννήσου, τα ορεινά συγκροτήματα σχηματίζουν δύο μεγάλα λεκανοπέδια, της **Τρίπολης** και της **Μεγαλόπολης**.

Ποτάμια - Λίμνες - Λιμνοθάλασσες

Η Πελοπόννησος δεν έχει μεγάλα ποτάμια και λίμνες.

Οι **κυριότεροι ποταμοί** της Πελοποννήσου είναι οι εξής:

Ο **Αλφειός** που είναι το μεγαλύτερο ποτάμι της Πελοποννήσου.

Ο **Γλαύκος**, που πηγάζει από το Παναχαϊκό και χύνεται Ν. της Πάτρας.

Ο **Πηνειός** της Ηλείας, πηγάζει από τον Ερύμανθο και χύνεται στον κόλπο της Κυλλήνης.

Η **Νέδα**, το μοναδικό ποτάμι στην Ελλάδα με θηλυκό όνομα, χύνεται στον κόλπο της Κυπαρισσίας.

Ο **Νέδων** που πηγάζει από τον Ταΰγετο και χύνεται στον Μεσσηνιακό κόλπο.

Ο **Ευρώτας** που πηγάζει από το οροπέδιο της Μεγαλόπολης, δέχεται τα νερά του Ταΰγετου και Πάρνωνα και χύνεται στο Λακωνικό κόλπο.

Σπουδαιότερες λίμνες είναι η **Στυμφαλία**, και η **τεχνητή λίμνη του Λάδωνα**, που δημιουργήθηκε με την κατασκευή των υδροηλεκτρικών έργων.

Στις ακτές της Ηλείας κυρίως υπάρχουν αρκετές **λιμνοθάλασσες** και γενικά στην περιοχή αυτή τα νερά της θάλασσας είναι πολύ ρηχά. Οι κυριότερες λιμνοθάλασσες της Πελοποννήσου είναι **της Αγουλινίτσας**, **της Μουριάς**, **του Καϊάφα**, και στο **Κοτύχι.**

Οριζόντιος Διαμελισμός

Το σχήμα της Πελοποννήσου μοιάζει με φύλλο μουριάς. Σχηματίζει τέσσερις μεγάλες χερσονήσους, τη χερσόνησος της Αργολίδας, της Λακωνίας, του Ταϋγέτου και της Πυλίας.

Ανάμεσα στις χερσονήσους σχηματίζονται **μεγάλοι κόλποι** όπως ο **Κορινθιακός**, ο **Πατραϊκός** στα Βόρεια, ο **Αργολικός** στα Ανατολικά, ο **Λακωνικός** και ο **Μεσσηνιακός** στα Νότια και ο **Κόλπος της Κυπαρισσίας** στα Δυτικά.

Σπουδαιότερα **ακρωτήρια** είναι το **Σκύλαιο**, ο **Μαλέας**, το **Ταίναρο**, ο **Ακρίτας**, της **Κυλλήνης** και του **Αράξου**.

Στο διαμέρισμα της Πελοποννήσου **δεν υπάρχουν μεγάλα νησιά**. Στον Κορινθιακό κόλπο βρίσκονται τα νησιά **Αλκυονίδες**, στον Λακωνικό κόλπο η **Ελαφόνησος**, δυτικά της Μεσσηνίας οι **Μεσσηνιακές Οινούσσες**.

Κλίμα

Η Πελοπόννησος έχει το χαρακτηριστικό **μεσογειακό κλίμα**. Διαφέρει ανάλογα με την περιοχή και το υψόμετρό της. Είναι ήπιο και ζεστό στα παράλια και κρύο (αλλά υγιεινό) στο εσωτερικό. Η θερμοκρασία παρατηρείται μεγαλύτερη στην περιοχή των Πατρών κι ελαττώνεται στα ορεινά, π.χ. στην περιοχή της Τρίπολης.

Οι νομοί της Πελοποννήσου

Η Πελοπόννησος αποτελείται από τους παρακάτω νομούς :

Νομός Κορινθίας με πρωτεύουσα την **Κόρινθο**.	**Νομός Αχαΐας** (ανήκει στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας) με πρωτεύουσα την **Πάτρα** (είναι πρωτεύουσα της διοικητικής περιφέρειας Δυτικής Ελλάδας).	**Νομός Ηλείας** (ανήκει στην περιφέρεια Δυτικής Ελλάδας) με πρωτεύουσα τον **Πύργο**.	**Νομός Μεσσηνίας** με πρωτεύουσα την **Καλαμάτα**.

Νομός Λακωνίας με πρωτεύουσα τη **Σπάρτη**	**Νομός Αρκαδίας** με πρωτεύουσα την **Τρίπολη**.	**Νομός Αργολίδας** με πρωτεύουσα το **Ναύπλιο**.	

Γνωστές πόλεις και κωμοπόλεις είναι :

Στον νομό Κορινθίας: Κιάτο, Ξυλόκαστρο, Λουτράκι.

Στον νομό Αχαΐας: Αίγιο, Ρίο, Καλάβρυτα.

Στον νομό Ηλείας : Αμαλιάδα, Κυπαρισσία, Λεχαινά.

Στον νομό Μεσσηνίας : Πύλος, Μεσσήνη.

Στον νομό Λακωνίας : Γύθειο, Μονεμβασία.

Στον νομό Αρκαδίας : Μεγαλόπολη.

Στον νομό Αργολίδας : Άργος.

Ασχολίες των κατοίκων

Η οικονομία της Πελοποννήσου βασίζεται αποκλειστικά σχεδόν στη γεωργία και την κτηνοτροφία. Λίγες βιομηχανικές μονάδες υπάρχουν στις περιοχές Πατρών και Αιγίου (μηχανουργεία, βαμβακονηματουργεία, εργοστάσια χαρτιού, κρασιών, ελαστικών, ελαιουργεία, σταφιδεργοστάσια.

Απ' την άποψη της γεωργίας, επικρατεί η **καλλιέργεια των δημητριακών**, των **αμπελιών** (για σταφίδες και κρασί), της **συκιάς**, της **ελιάς**, του **ρυζιού**, του **βαμβακιού**. Επίσης καλλιεργούνται **κηπευτικά** και **εσπεριδοειδή**. Αναπτυγμένη είναι και η κτηνοτροφία.

Η **αλιεία**, είναι αναπτυγμένη στις παραλιακές περιοχές και ιδιαίτερα στην Πάτρα, όπως και στις λιμνοθάλασσες.

Δεν έχουν βρεθεί σπουδαία κοιτάσματα ορυκτών. Τον τελευταίο καιρό γίνονται **έρευνες για πετρέλαιο** στις περιοχές Ηλείας και Τριφυλίας.